

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ (Comparative Auction)

Είναι κοινή πρακτική πολιτών και επιχειρήσεων όταν συγκρίνουν δύο προϊόντα, να συγκρίνουν ξεχωριστά τα χαρακτηριστικά τους και ξεχωριστά τις τιμές τους. Με αυτόν τον τρόπο καταλήγουν σε συμπεράσματα του τύπου «αυτό είναι πολύ καλύτερο από εκείνο, αλλά ακριβότερο κατά Χ%», και η απόφαση αγοράς κρίνεται στο αν δίνουμε μεγαλύτερη σημασία στην τιμή (άρα οι διαφορές τιμών είναι καθοριστικές), ή στα χαρακτηριστικά, μας ενδιαφέρει δηλαδή τελικά το καλύτερο.

Στον κόσμο των επιχειρήσεων, οι συγκρίσεις αυτές γίνονται σε τρία επίπεδα:

1. Συγκρίνεται η βαθμολογία της κάθε προσφοράς ως προς την καλύτερη βαθμολογία που έχει προκύψει. Η κάθε βαθμολογία προκύπτει από την συνολική αξιολόγηση της προσφοράς, δηλαδή αξιολογείται και βαθμολογείται τόσο η εταιρεία με βάση, για παράδειγμα, την εμπειρία και την ικανότητά της ως προς την εξυπηρέτηση και την υποστήριξη, όσο και το είδος που προσφέρει με βάση παραδείγματος χάρη την ποιότητα, τα χαρακτηριστικά του, το χρονοδιάγραμμα παράδοσης, την εγγύηση, κλπ.
2. Το κόστος της κάθε προσφοράς συγκρίνεται με την χαμηλότερη προσφορά που έχει προσφερθεί για την συγκεκριμένη προμήθεια.
3. Ο λόγος των βαθμολογιών πολλαπλασιάζεται με ένα συντελεστή βαρύτητας %, όπως και ο λόγος των συνολικών προσφερόμενων τιμών.

Το άθροισμα αυτών των λόγων με τους συντελεστές βαρύτητας αντιπροσωπεύει την τελική συγκριτική βαθμολογία της προσφοράς.

Ο μηχανισμός αναλυτικά

Ο λόγος της βαθμολογίας προσφοράς προς την υψηλότερη βαθμολογία (T_i/T_{max}) φανερώνει πόσο κοντά στο υψηλότερο σκορ είναι κάθε προσφορά. Η προσφορά που έχει την υψηλότερη βαθμολογία, έχει λόγο ίσο με τη μονάδα (T_{max}/T_{max}), ενώ κάθε άλλη, μικρότερη τιμή από τη μονάδα.

Η σύγκριση του τιμήματος της κάθε προσφοράς με το χαμηλότερο προσφερθέν τίμημα (K_{min}/K_i) φανερώνει πόσο κοντά στην καλύτερη τιμή είναι κάθε προσφορά. Η προσφορά που έχει την χαμηλότερη τιμή έχει λόγο ίσο με τη μονάδα (K_{min}/K_{min}), ενώ κάθε άλλη μικρότερη τιμή από τη μονάδα.

Αν θεωρήσουμε ότι δίνουμε την ίδια σημασία στη σύγκριση της αξιολόγησης και στη σύγκριση τιμών, οι συντελεστές για τα δύο αυτά κλάσματα θα είναι 50% και 50%. Φυσικά, αν επιθυμούμε να δώσουμε «βάρος» στην τεχνική αξιολόγηση, οι συντελεστές αυτοί μπορούν να είναι 60% και 40% αντιστοίχως, που σημαίνει ότι χρειάζεται πολύ καλύτερη τιμή από την αναλογική για να υπερκεράσει το βάρος που προσθέτει ο συντελεστής 60% στον λόγο της τεχνικής αξιολόγησης.

Η απόλυτα καλύτερη προσφορά που θα προκύψει αν η προσφορά με την υψηλότερη αξιολόγηση είναι και η προσφορά με την χαμηλότερη τιμή, θα έχει συνολικό σκορ ίσο με τη μονάδα, το οποίο θα έχει προκύψει ως $\Sigma = 50\% * (T_{max}/T_{max}) + 50\% (K_{min}/K_{min})$.

Στην Ηλεκτρονική Δημοπρασία, εισάγονται πριν την έναρξη όλες οι τιμές βαθμολογίας (Ti) καθώς και οι τυχόν αρχικές τιμές (Ki). Κατά τη διάρκεια της δημοπρασίας, και σε κάθε προσφορά, το σύστημα εντοπίζει το Kmin και υπολογίζει σε πραγματικό χρόνο την εξίσωση $\Sigma_i = a\% * (T_i/T_{max}) + b\% (K_{min}/K_i)$ για κάθε συμμετέχοντα. Το Σi εμφανίζεται στην οθόνη του συμμετέχοντος μαζί με τη σειρά κατάταξής του, και τότε αυτός μπορεί να βελτιώσει το Ki του με νέα προσφορά ώστε να ανέβει στη λίστα κατάταξης.

Ο τρόπος αυτός σύγκρισης προσφορών χρησιμοποιείται συνήθως σε μεγάλα και πολύπλοκα έργα, όπου ενδιαφέρει να επιλέξουμε νικητή που θα είναι «πολύ κοντά» στην καλύτερη προσφορά, αλλά και «πολύ κοντά» στο χαμηλότερο κόστος που έχει προσφερθεί.

Τυπικά παραδείγματα είναι τα ολοκληρωμένα έργα πληροφορικής και τα κατασκευαστικά έργα, αλλά ακόμη και η επιλογή διαφημιστικών εταιρειών με βάση την ιδέα και πρόταση του δημιουργικού τους σε σχέση με το κόστος υλοποίησης του διαφημιστικού προγράμματος.